

Datum: 17. 1. 2023

Posledice sprememb zakonodajnih novosti, ki vplivajo na poslovanje podjetnikov

Ob zaključku starega in začetku novega leta predvsem podjetnike čaka veliko opravkov, še posebno na finančnem in davčnem področju. S pričetkom leta 2023 je na tem področju v veljavo stopilo kar nekaj novosti, ki bodo korenito posegle v njihovo poslovanje. V nadaljevanju bodo predstavljene bistvene novosti, ki jih prinašata Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku in Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini.

V Uradnem listu RS, št. 163/2022, z dne 27. 12. 2022 je bil objavljen **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku** (v nadaljevanju: **ZDavP-2N**), ki je pričel veljati naslednji dan po objavi, torej 28. 12. 2022.

Kot prvo spremembo k 2. členu ZDavP-2N (19. člen ZDavP-2) naj omenimo spremembo, ki se nanaša na **razkritje dodatnih podatkov o davčnem zavezancu**, ki se lahko razkrijejo upravičeni osebi, v kolikor le-ta potrebuje te podatke za izpolnitev obveznosti. Mišljen je podatek o osebnem imenu in rezidentskem statusu davčnega zavezanca.

Na novo je določena ureditev, na podlagi katere sme davčni organ delodajalcu zaradi obračuna nadomestila plače med začasno zadržanostjo delavca od dela zaradi zdravstvenih razlogov razkriti podatke o osnovi za to nadomestilo in podatek o številu ur, ki so podlaga za to osnovo. Ti podatki bodo delodajalcu dostopni preko informacijskega sistema za podporo poslovnim subjektom (SPOT) na osnovi dokazila o delavčevi začasni zadržanosti od dela (eBOL). Finančna uprava bo za ta namen zagotavljala relevantne podatke iz obračunov davčnih odtegljajev in obračunov prispevkov za socialno varnost. Razkritje podatkov bo omogočeno preko portala SPOT predvidoma z mesecem julijem 2023.

S 25. členom ZDav-2N (298. člen ZDavP-2) se **poenoti rok za plačilo predhodne akontacije dohodnine in obveznosti iz naslova prispevkov za socialno varnost** ter posledično možnost plačila predhodnih akontacij in prispevkov za socialno varnost z enim plačilnim nalogom. Rok za plačilo predhodne akontacije dohodnine se tako na podlagi spremembe 298. člena ZDavP-2 prestavi na najkasneje 20. dne v mesecu za pretekli mesec. S 33. členom te novele (371. člen ZDavP-2) pa se rok za **plačilo akontacije davka od dohodkov pravnih oseb** prestavi na najpozneje 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Kar nekaj pomembnih sprememb pa za podjetja prinaša tudi **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini** (v nadaljevanju: **ZDoh-2AA**), ki je bil v Uradnem listu RS, št. 158/2022 objavljen 19. 12. 2022. Bistvene spremembe oz. novosti se nanašajo na področje olajšav, davčnih stopenj, na oprostitev plačila dohodnine od drugih dohodkov, pridobljenih v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo, na dohodke iz zaposlitve, na ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, na dohodke iz oddajanja premoženja v najem, dividende, dobiček iz kapitala in cedularne dohodke.

Z novelo Zakona je bilo ustavljeno postopno zviševanje **splošne olajšave**. Splošna olajšava, ki jo lahko uveljavljajo vsi zavezanci za dohodnino, se je s 1. januarjem 2023 zvišala namesto

na 5.500 eur (tako je bilo določeno z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodni) le na 5.000 eur. Nadaljnja postopna zvišanja na 7.500 eur do leta 2025 se ob tem odpravljajo. Dodatna splošna olajšava se bo po novem priznala zavezancem s skupnim dohodkom do 16.000 eur, kar je v primerjavi s prejšnjim zakonom približno 2.280 eur več. Davčni razredi ostajajo nespremenjeni, se pa **stopnja davka** v petem dohodninskem razredu vrača nazaj na 50 %, kot je veljalo pred marca 2022 sprejetimi zadnjimi spremembami. Zneski posebnih olajšav za vzdrževane družinske člane se bodo v letih 2023 in 2024 zvišali za približno 7,5 odstotka.

Bistvene spremembe, ki jih prinaša novela, se nanašajo na spremembe pri **obdavčitvi samostojnih podjetnikov**, ki so vključeni v sistem normiranih odhodkov. Zavezancem, pri katerih je obvezno zavarovana za polni delovni čas na podlagi delovnega razmerja ali samozaposlitve vsaj ena oseba neprekinjeno najmanj 9 mesecev, se bodo priznani normirani odhodki znižali z 80 na 40 %, v kolikor bodo presegli 50.000 eur (nad 50.000 do 100.000 eur) prometa. Pri zavezancih, ki ne bodo imeli v davčnem letu obvezno zavarovane za polni delovni čas na podlagi delovnega razmerja ali samozaposlitve vsaj ene osebe neprekinjeno najmanj 9 mesecev, pa bodo priznani normirani odhodki znašali 80 % pri prihodkih do 12.500 eur, z 80 % na 40 % pa se bodo znižali, če bodo prihodki znašali do 50.000 eur. Stopnja dohodnine, ki se plačuje od **dohodka iz oddajanja premoženja v najem**, se je z novelo zvišala iz 15 % na 25 %.

Vse te spremembe bodo v letošnjem letu bistveno vplivale na poslovanje podjetij. Vsekakor je pričakovati, da bo Vlada v luči reševanja gospodarstva zaradi energetske krize posegla s spremembami na še kakšnem področju, kar bo z različnimi instrumenti pripomoglo k premostitvi in vzdržnosti teh negotovih časov.

Svetovalka SPOT
Barbara Mesarec Jakopič, mag. manag.

Viri:

- https://www.fu.gov.si/davki_in_druge_dajatve/poslovanje_z_nami/davcni_postopek#newsList12816
- <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4697>
- <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7713>
- <https://www.ozs.si/novice/sprememba-zakona-o-davcnem-postopku-63ad8a05216d47e260d81fd3>